

KA: De protestantse reformatie die de splitsing van de christelijke kerk in West-Europa tot gevolg had. Luther was een geleerd man en sinds 1512 was hij professor aan de universiteit van Wittenberg. Hij ontwikkelde zijn eigen ideeën over het geloof. Het kernpunt daarin was dat alleen ieders individuele geloof voor de genade van God kon zorgen, dus niet de uiterlijke rituelen die je in de kerk zag. Je ontving de genade niet door goede werken te verrichten, maar het doen van goede werken was juist het bewijs van de aanwezigheid van die innerlijke genade. Op zich waren deze ideeën niet heel controversieel. Pas in 1517 kwamen ze aan de pijnlijke oppervlakte toen in het Duitse rijk aflaten werden verkocht door een monnik genaamd Tetzl. Deze monnik verkocht de aflaten als een marktkoopman en het vele geld dat hij ermee verdiende was bestemd voor de paus en de bouw van een nieuwe kerk in Rome. Luther vond de aflatenhandel onzin, want de genade kwam niet van dit soort uiterlijk vertoon, die bestond al in de mensen zelf. En dus stelde hij een lijst met 95 stellingen op om dat aan te tonen. Dat deden professoren wel meer in die tijd. Tijdens de tocht naar de Rijksdag vertelde Luther zijn verhaal in de steden en dorpen die hij aandeed. En op de Rijksdag nam hij zijn woorden niet terug. Hij eindigde zijn toespraak met de woorden: "Daarom kan en wil ik niets herroepen, omdat het niet heilzaam is iets tegen het geweten in te doen. God helpe mij, Amen!". De keizer vaardigde het Edict van Worms uit waarin Luther verbannen en vogelvrij werd verklaard. Eén van de aanwezige keurvorsten, die zich politiek afkeerde van Karel V, liet Luther echter in het geheim ontvoeren om hem te beschermen. Tijdens deze periode vertaalde Luther de bijbel in het Duits zodat iedereen zelf de bijbel kon lezen. Langzaam maar werden de ideeën van Luther ook toegepast in sommige kerken en verspreidde zijn ideeën zich ook buiten het Duitse rijk. Dat was lang niet altijd uit geloofsovertuiging, vaak ook speelde politieke en sociale overtuigingen een rol.